

ЦЪРКОВНИЯТЪ ВЪПРОСЪ

През 1819 год. гръцкиятъ Патриархъ Григорий V билъ отправилъ едно нареждане до всички владци въ Турция, съ което иска да се разпространява гръцкиятъ езикъ и гръцкото учение по такъвъ начинъ, че по лесно да се еленизира християнското негръцко население въ Европейска Турция. Това дало поводъ българитѣ да поведатъ борба противъ това гръцко домогване, която се изродила въ борба противъ фанариотското иго и за независима българска църква. На следната 1820 год. се повдига борба въ Враца противъ гръцкиятъ епископъ Мелетий, на когото българитѣ отказватъ изплащане на църковния данъкъ „владицина“. Българитѣ въ гр. Скопие повеждатъ борба презъ 1825 год. противъ своя гръцки владика, като искатъ вмѣсто него българинъ за владика. Но най-ярко и правилно се явява и води борбата въ гр. Свищовъ подъ водителството на Неофитъ Бозвелията както противъ търновския гръцки владика, така и за независима българска църква. Въ тази борба се увличатъ българитѣ отъ гр. Севлиево.

Неофитъ Бозвелията и новата епархия съ Севлиево.

Съ едно писмо до своя близъкъ приятелъ и съучителъ въ Свищовъ Емануилъ Васкидовичъ на 3 априлъ 1845 год., Бозвелията пише обширно писмо, като иска да се отдѣли Никополска, Севлиевска и Свищовска околии отъ Търновската епархия, за да образуватъ нова епархия съ владика-българинъ. Препечатваме извлечение отъ това историческо писмо:

Словеснѣйшій Любород. Г. Еммануилъ васкидовичъ!

Прочее разумѣвайте что ви ся говори. Никополска, Севлиевска и Свищовска кааза ви са Доволнѣ за одного, когото щетъ да испросятъ отъ височайшія Портѣ, за Священноначалнѣй отъ Болгарската рода, во Славу Божию, въ честь и похвалу вѣра у народу въ ползу за което Друго не е нужно да быде — освенъ на общенародна жалба съ нѣколко